

Protestul de astăzi este pentru apărarea justiției, a statului de drept, a cetățenilor și a tuturor avocaților

Așa cum am arătat în comunicatul din 18 decembrie, Uniunea Națională a Barourilor din România (U.N.B.R.) va susține orice proteste ale avocaților pentru apărarea principiilor profesiei și a garanțiilor dreptului de apărare. Pentru cine vrea să vadă, este foarte clar că protestul de astăzi nu este pentru apărarea unui avocat, ci pentru apărarea tuturor avocaților, a cetățenilor, a justiției și a statului de drept.

Avocații nu au pus niciodată în discuție obligativitatea hotărârilor judecătorești! Însă dreptul la exprimarea opiniei bazate pe cunoașterea acuzațiilor și a faptelor imputate nu este interzis și nu poate fi oprit!

Nu se pune problema unei afectări a independenței justiției tocmai pentru că avocații au manifestat maximă prudență în a exprima o poziție până la pronunțarea hotărârii, manifestând încredere în justiție! Totuși, este greu de acceptat o „obligație generală și absolută de tăcere” față de natura acuzațiilor și caracterul diametral opus al hotărârilor date în aceeași cauză.

Ni s-a reproșat că adoptăm poziții „înainte de a se cunoaște considerentele deciziei în discuție, în pofida caracterului definitiv al acesteia și întemeiate exclusiv pe argumentele favorabile persoanei în cauză” sau că facem „circ mediatic”.

Susținem cu tărie că avocații nu protestează astăzi împotriva unei hotărâri judecătorești și nici pentru apărarea unei „persoane în cauză”, ci pentru apărarea profesiei de avocat, pentru a atrage atenția asupra problemelor grave care afectează justiția și care dau fiori de groază pentru viitorul profesional, inclusiv pentru viitorul justiției. Protestează pentru că se întâmplă lucruri care depășesc puterea de înțelegere. #RobertRoșu este doar scânteia care a aprins protestul avocaților împotriva unor situații care conduc spre desconsiderarea apărării. Putea fi la fel de bine și #JosefK. Altfel cum s-ar putea califica faptul că un avocat este acuzat de complicitate la abuz în serviciu sub argumentul că „activitățile de complicitate pot îmbrăca orice formă, inclusiv simpla prezență a unei persoane (în speță a avocatului n.n.) alături de autorul infracțiunii, astfel încât să i se dea acestuia siguranța sau încrederea că acțiunile sale sunt sortite succesului”? Sau

că avocatul a folosit termeni juridici și a prezentat în mod convingător situația, că a înmănat documente în sprijinul celor afirmate influențând membrii unei comisii de retrocedare?

Cum am putea califica altfel decât periculos pentru justiție faptul că au fost interogați ca martori zeci de avocați, cărora li s-a cerut să-și justifice raționamentele și argumentele juridice prezentate în opiniile legale? Cum am putea califica interogarea judecătorilor ca martori împotriva propriilor decizii, renegarea autorității de lucru judecat, diferențele radicale între hotărârile instanțelor? Și lista ar putea continua...

Aceste anomalii apar deja, negru pe alb, într-un dosar și este greu de susținut că nu există un drept de exprimare până la motivarea hotărârii judecătorești, care în unele cazuri întârzie mai mult de un an. Repet, astăzi nu vorbim de vinovăția sau nevinovăția unei persoane, ci de aceste devieri care s-au întâmplat deja și care, așa cum am văzut, produc temeri nu numai în rândurile avocaților, ci și ale judecătorilor cu privire la viitorul statului de drept în această țară. Pentru că nu numai despre avocați este vorba, ci despre toți cetățenii acestei țări. Toți suntem în pericol când ne confruntăm cu suprimarea unor principii fundamentale privind apărarea și autoritatea de lucru judecat, care nu poate duce decât la erodarea credibilității și predictibilității justiției și implicit la erodarea statului de drept.

Sunt tot mai multe voci care vorbesc despre populismul penal și cred că știm cu toții ce semnifică acest concept, întrucât suntem antrenați să-l recunoaștem în ultimii ani de spectacol judiciar, pe care nu avocații l-au creat. Nu avocații sunt promotorii „cercului mediatic”. Ei au respectat acea obligație de rezervă, care nici măcar nu este atât de strictă cum este cea a magistraților, așa cum arată Marea Cameră a Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Morice contra Franței, care spune că **dacă avocatul exprimă public judecăți de valoare și, ca atare, nesusceptibile de probă, este necesar să aibă o suficientă „bază factuală”**. Or, această bază factuală constă tocmai în **anomaliile puse în evidență în dosarul de la care au pornit protestele**.

Atât istoria noastră cât și cea ce se întâmplă în alte țări care se îndreaptă spre autoritarismul populist arată că primele semne ale suprimării statului de drept apar atunci când intervin presiuni asupra avocaților.

Comunismul în România a început cu epurarea avocaților, văzuți ca o piedică în folosirea justiției pentru a scăpa de adversari. Consiliul Barourilor Europene a deschis o listă prin care supune atenției publice represiunile la care sunt supuși avocații din diferite țări, inclusiv unele europene. În final, reafirmăm că protestele de astăzi nu sunt pentru apărarea unei persoane, înainte de motivarea hotărârii judecătorești. Protestele sunt pentru a atrage atenția publică asupra anomaliilor care își fac loc în justiție, de neconceput față de principiile statului de drept.

Avocații manifestă în continuare încredere în instituțiile justiției, în echilibrul judecătorilor și în dialogul profesional.

Avocații protestează pentru o cauză comună!

Avocat Traian Briciu
Președintele U.N.B.R.

Avocat Ion Dragne
Decanul Baroului București